

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

ההיסטוריה חוזרת על עצמה

זה שם הקונטרס המופלא, המופץ באלפי עותקים בימים אלו, כאשר מרשיעי ברית זוממים לקחת את בני ישראל לצבא ח"ו, ושיהיו ישראל מוכרחים ללמד את בניהם חכמות חיצוניות ולשונות זרות.

ואכן, מפליא לראות עד כמה דומה גזירה זו לגזירת הפונקטין שריחפה בזמנה על ראשי עם קודש ברוסיה ואוקראינה, ועל אף היותה איזמה וקשה מאד, היו רבים אשר לא האמינו כי בא תבוא. ואמר אז רבינו הקדוש: "שצריכין להתפחד מאד מאלו הגזירות הנשמעים ח"ו, להעתיך ולהתפלל ולצעוק ולהתחנן הרבה הרבה לפני השי"ת".

כאן עתה, עלינו לדעת כי עלולה גזירה זו לצאת מן הכח אל הפועל; כאן עתה, שומה עלינו לצעוק ולהתחנן הרבה לה' שיעביר את רוע הגזירה; וכאן עתה, עיקר המתקת הדינים ייעשה על ידי שמחה, ריקודים ומחאיאת קף אל קף!

"פורים אין לאגד!"

משנכנס אדר, וימי הפורים ממשמשים ובאים, כאשר בכל מקום אשר דבר רבינו מגיע, מורגשת התכונה לקראת אורות הפורים הנשגבים - כל ערום יעשה בדעת, להכין כלים כדי לקבל בהם את האורות ולשאוב בחדוה מבעוד מועד דיבורים קדושים ממעני הישועה - מערכת השמע 'אוצרות ברסלב'.

לשמיעת השיעורים לקראת ימי הפורים; לחוות את הכניסות בימי הפורים במחוזות אנ"ש, כמו גם לשמיעת שיעורים בהלכות פורים מפי הגאון רבי יצחק רוזנבלט שליט"א - היכנסו למערכת בטלפון מספר 02-9950000 ולאחר בחירת השפה, הקישו: 6-5.

ואתה עייף ויגע?

כיום אינך צריך להתבגר כדי להפוך לזקן; אתה יכול להיות צעיר בגיל זקן ברוח... הזיקנה הפכה לדבר שבשגרה, ואינה מעוררת תמיהה. אדרבה, הצעירים ברוחם הם אלו אשר מעוררים בהתלהבותם תמיהה, לפעמים אפילו כעס, ודואגים להחזירים בדחיפות לגורמליזציה...

ואתה עייף ויגע ולא ירא אלקים; אתה עייף, אתה מותש, אתה כבר מכיר הכל. קראת עלונים, שבעת רעיונות - ועכשיו לא בא לך כלום, רק לישון... כל זאת הודות לעבודתו המסורה והעקבית של עמלק ימח שמו. הוא זה שדואג להפיל עייפות ולמסוך לאות וכבידות בכל הדרי הלב, בכך שהוא נותן לנו את ההרגשה שהעסק ממילא אבוד. 'פעם היינו צעירים' - הוא חושב בתוכנו - 'והתלהבנו מכל גילוי חדש. אך כיום, עברנו כבר את הגיל'...

המון הפרסי טען לאחשוורוש: "אלוקיהם של אלו ישן הוא", וגם כיום טוען המון המודרני שהחלק האלוקי שבתוכנו התיישן וכביכול פג תקופה...

אך לא לעולם חוסן - פורים מתקרב בצעדי ענק, ויחד אתו מתגברת זריחתו של מרדכי, צדיק האמת, שכל כולו התחדשות, לא כהתה עינו ולא נס לחו. כנגד אותו עמלק, אלוף הזיקנה והעייפות, עומד הצדיק הגדול ומעיד על עצמו: "אני זקן מאד, ואני עדיין יניק לגמרי, ולא התחלתי עדיין לחיות כלל!" (סיפורי מעשיות, מעשה משבעה בעטלערס). והוא גם מלמד ומזהיר: "אין טוב להיות זקן - הן חסיד זקן, והן צדיק זקן. זקן אין טוב! כי צריך רק להתחדש בכל יום; להתחיל בכל עת מחדש" (שיחות הר"ן, נא).

וכשם שבמלחמות עמלק, ציווה משה רבינו על תלמידו יהושע: "צא הלחם בעמלק", כך גם לדורות, את אורו מאיר רבינו הקדוש דרך תלמידו הפלאי, ושמו רבי נתן!

רבי נתן הוא זה שעומד בחזית ולוחם - בספריו ובמכתביו - את מלחמת ההתחדשות. הוא אינו מניח לנו להתעייף, ולא מרשה לנו להזדקן. הוא הרי זכה להרגיש בכל לבו את האור הגדול של אותו צדיק אשר אין זקנה שולטת בו. ואת האור החדש והמתחדש הזה, הוא רוצה להאיר בלב כלולנו.

זעקת ההתחדשות מהדהדת שוב ושוב בין שיטי מכתביו: "גיוואלד ברודער הארציקער (= אהה, אה נלבב), אל יזקיני בעיניכם דברים נוראים חדשים כאלה!" (מכתב מיום ד' ויצא תקצ"ו).

כי השם יתברך הקדים רפואה למכתנו האנושה, כי כבר היה אדונו מורנו ורבונו זכרונו לברכה בעולם, וצדיקים במיתתן קרויים חיים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ועדיין עומד ומתפלל עלינו, ודבריו חיים וקיימים ומחיים אותנו גם עתה לנצח. רק הישמר לך לבל יזקיני בעיניך כלל! כי נובעים מפי הזקן שבוקנים שהתפאר עצמו שהוא זקן ויניק וכו'. מי שמע כזאת? ואיך אפשר שיוקיני? אדרבה, התאוות והשטותים וטרדת הפרנסה הם דברים ישנים מהמלך זקן וכסיל. אבל דברי תורה - אמתיים, בפרט חידושים נוראים כאלה ושיחות נפלאות ועמוקים ותמימים כאלה הם חידושים חדשים בכל יום ובכל עת לנצח, כי מאד עמקו מחשבותיו" (מכתב מיום ט"ל למספר בני ישראל, תקצ"ט).

במכתב אחר הוא מסביר גם מדוע הוא דורש שוב ושוב להתחדש, "וכבר דיברנו בזה הרבה. אבל מאחר שהמלך זקן וכסיל אינו שומע כל זאת, וחותר ומתגרה עדיין כמו שמתגרה, כאילו הוא מודיע מחדש שטותים ישנים כאלה - צריך האדם להתגבר להאמין

אם העיתונים והפרסומאים מתחדשים מדי יום, ולא התעייפו עדיין מלמכור את מרכולתם הישנה והמוכרת - על אחת כמה וכמה שעלינו להתחדש בכל יום בדברים החדשים באמת

מחדש בכל דברי העצות הקדושות ובכל הדברים המחיים את הנפש, להשמיעם לדעתו מחדש. ואל יזקיני בעיניך, כי הם מתחדשים בכל עת" (מכתב מיום ב' פ"ר שלח, תר"ג).

אם העיתונים והפרסומאים מתחדשים מדי יום, ולא התעייפו עדיין מלמכור את מרכולתם הישנה והמוכרת - על אחת כמה וכמה שעלינו להתחדש בכל יום בדברים החדשים באמת!

מוהרנ"ת לא רק לימד התחדשות, אלא 'חי' אותה. וכך הוא מעיד על עצמו: "באמת בכל יום ובכל עת הם חדשים אצלי לגמרי, ואיני יכול להסיח דעתי מלהתפלל על נפלאות כאלה, חידושים כאלה, ומוכרחים לכל אדם מאד מאד, להחיות ולעוררו ולהקיצו ולהקימו מכל מקום שהוא וכו'. אשרינו שזכינו לשמוע כל זאת!" (שם).

כשהבחין פעם מוהרנ"ת באחד מאנ"ש, שהתלהבותו בתפילה דעכה, פנה אליו: "משה! שמע לי, והתחדש מחדש", כשהוא מוסיף נימה אישית: "גלייב מיר, איך האב שוין א ווייסע בארד, און האב נאך אויך בדעה צו זיין א ערליכער יוד" = "האמן לי, יש לי כבר זקן לבן, ועדיין יש בדעתי להיות יהודי כשר" (אבני"ה ברוח). מוהרנ"ת לא פחד מזקן לבן, וגם לא מנפש מותשת; והוא מזמין גם אותך להגות בספריו ומכתביו, ולגלות את האור שאין זקנה שולטת בו!

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	אדר	ה"א	ה"ה	ה"ב	שבת
א	ו	מז:	לא	ריג ריד	קלו
ב	ז	מח.	לב	רטו רטז	קלו
ג	ח	מח:	לג	ריז ריה	קלח
ד	ט	מט.	לד	ריט רכ	קלט
ה	י	מט:	לה	רכא רכב	קמ
ו	יא	נ.	לו	רכג רכד	קמא
ז	יב	נ:	לז	רכה רכו	קמב

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
באר"ב 718-8552121
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הצצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעקי

בלב פנימה – אהבה אינסופית לה'

ישבה בחיקו של אחשוורוש, בטבול ותשוב לחיקו של מרדכי. לאמור, שגם אם נפלת למקום שנפלת, גם אם האהבה הגלויה האהבה שבמידות נפלה אל הטומאה, והקשר הגלוי בין לבין ה' לקוי עד מאד – גם אז, אל תתן לעמלק לגזול ממך את האהבה שבדעת, את הקשר הפנימי, את הרצון הנעלם והגנוז בלבך פנימה.

האור הגנוז הלוה מתגלה בימי הפורים. אז קוראים את המגילה שאין בה שם ה', ושום סממן קדושה, כי כולה גנוזה ונעלמת. אז שותים 'עד דלא ידע' ועולים עד לאותו מקום עליון בו אין ניכר ההבדל בין אורו המן לברוך מרדכי; ואז מקבלים הארה מלעתיד לבוא, מהתורה החדשה שתגלה או אשר היא למעלה מכל הלבושים.

זוהי תורת הרצון, תורת ההתבודדות, תורת ההתחדשות. התורה שמלמדת את האדם לגלות את האהבה שהוא מעל כל הלבושים והצמצומים. האהבה הקיימת בינו לבין אביו שבשמים גם אם אנו נראים כמו שאנו נראים.

או אז מתקיים מקרא שכתוב "קיימו וקבלו" – מקבלים מחדש את התורה! כי כשאנו זוכים לגלות את האהבה שבדעת, ולקבוע בדעתנו ש"יהיה מה שיהיה, אני לא אעזוב את ה' ולא אחדל מלאהוב אותו", אין כבר שום דבר שימנע אותנו לדבוק בה' תמיד.

בלבד; הלא היא קליפת המן עמלק. לא די לה בכך שאנו מתבוססים ברפש התאוות, ואין אנו זוכים ללמוד ולהתפלל כראוי, אלא היא זוממת להשמיד להרוג ולאבד לגמרי; לבטל את החיבור הפנימי והעמוק שיש בינינו לבין אביו שבשמים, את נקודת הרצון וההשתקקות.

במגילת אסתר מסופר שהמן עשה את עצמו לאליל, והייב את כולם להשתחוות אליו. כמו כן ידוע, כל הצרה בימי מרדכי התרחשה בעקבות מה שבני ישראל השתחוו לצלם בימי נבוכדנצר.

כי אכן, הקליפה שאיתה אנו מתמודדים בימי הפורים, היא הקליפה של 'עבודה זרה'. לא הקליפה הידועה של תאוות וניסיונות, אלא קליפה שהיא מעל השכל, קליפה שעומדת נגד האהבה שבדעת, שהיא מעל כל הבנה, ורוצה לעקור אותה חס ושלום.

אך יש צדיק אשר ידע את אשר נעשה, ו"מרדכי" שמו. הוא יודע לגלות את נקודת האהבה העליונה, 'אהבה שבדעת' – לא רק את החסד הרגיל והגלוי, אלא את ה"ר"ב חסד" [גימטריא 'מרדכי'], את האור הגנוז. הוא זה שמכניע את הקליפה הנוראית, קליפת המן.

הוא 'אומן את הדסה', היא אסתר בת דודו, וגם כשהיא נלקחת לבית אחשוורוש ונופלת בתכלית ההסתרה – הוא מגלה בה את נקודת האהבה הצפונה, את האור הגנוז, ומלמד אותה שגם אם

"כי יש שני מיני אהבות, אחת שהיא אהבה שבימים... ויש אהבה שהוא בדעת".

(ליקוטי מוה"ר"ן ח"א, לג)

האהבה שבינינו לבין הקדוש ברוך הוא, יש בה שני סוגים: 'אהבה שבמידות' – האהבה הגלויה, שבאה לידי ביטוי בכך שאנו לומדים תורתו, מקיימים מצוותיו, מתפללים ומשתוקקים אליו; ו'אהבה שבדעת' – אהבה שאין לה שום ביטוי כאן בעולם העשייה, הלא היא 'האהבה שהיה בין ישראל לאביהם שבשמים קודם הבריאה, שהיו ישראל עדיין בדעתו ובמוחו".

אהבה זו האחרונה אין לה ביטוי וגם לא הבנה, כאן בעולם המגושים. "כי אין משיגין עכשיו כי אם בזמן ובמידות – ואהבה שבדעתו ובמוחו היא למעלה מהזמן והמידות, ואינו מלוכש בשום לבוש". זמן גילוייה יהיה לעתיד לבוא, כאשר תגלה 'אורייתא דתקיא סתימאה', "כי אז יפשוט הקדוש ברוך הוא את לבושו, וימלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ויתגלה האהבה שהיא בדעת, שהיא פנימיות התורה".

לעומת שני סוגי אהבות אלו, ישנם גם שני סוגי קליפות. האחת היא הקליפה הידועה – 'קליפת פרעה' – הלא היא הקליפה שמפריעה לנו לעבוד את ה' ולאהוב אותו על ידי לימוד תורתו וקיום מצוותיו. היא לא נותנת לנו ללמוד, מבלבלת אותנו בתפילה, ומרפה את ידיו מלעסוק במצוות.

השניה היא קליפה גרועה יותר, שאינה מסתפקת בהפרעה

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי צבי אריה אב"ד ברסלב

לאחר פטירת אביו, התמנה רבי צבי אריה במקומו לרב ואב"ד בעיר ברסלב. אך גם אז לא זנח את עבודתו הקדושה; בגודל יקוד ליבו החליט פעם להתבודד במשך שנה תמימה מבני אדם ולהתדבק בקונו. הוא העמיד במקומו מלא מלמד ברבנות, ושהה לבדו במשך שנה שלמה מחוץ ליישוב, בחדר מיוחד שהיה לו שם. על גדולתו בתורה מסופר, כי כשהגיע אל הגאון רבי שלמה קלוגר פסק-הלכה שלו בנוגע לענוה, התבטא: "לתושבי ברסלב יש רב גאון ירא וכשר".

ביום י"א אדר שנת תרכ"ח נסתלק רבי צבי אריה לעולמו. מנוחתו כבוד בברסלב, ליד ציון אביו רבי אהרן. מרוב ענוותנותם, נכתב על קברי שניהם רק שםם בתוספת "מו"ץ" (= מורה דקד). בנו רבי נחמן שימש ברבנות בטשערין (אחרי רבי שמואל יצחק תלמיד רבינו) ובנו רבי חיים כיהן תחתיו בברסלב.

רבינו את סגנת הדמיון השלילי והעצה להצניעו). לאור דברי אביו, גנו רבי נחמן את חידושו והתמסר לכתיבת פירושים במאמרי רבינו בעיון.

רבי אברהם שטרנהרין, שבילדותו הסתופף בבית אבי-וקנו רבי צבי אריה, עוד הספיק לקלוט בזכרוננו את גודל קדושת עבודתו את בוראו. הוא סיפר, שכשהיו מוציאים את החלות מהתנור בערב שבת, היה רבי צבי אריה מתלהב וזועק בהתעוררות: "שבת קודש! שבת קודש!" כשקולו נשמע למרחוק.

ביום שבת קודש, היה רבי צבי אריה פושט צורה ולובש צורה. תפילת ליל שבת ארכה לו שעות ארוכות, מרוב תשוקה ודביקות בה' יתברך. במשך הזמן הזה, היו שני בניו ממתנינים לו, ובינתיים לומדים כמות גדולה של דפי גמרא.

למרות שקיבל תורה הרבה מאביו ומרבי שמואל אייזיק, הרי לאחר ששמע מחבריו כי בשבת הנוכה האחרון לחיי רבינו, כשאמר את התורה "כי מרחמם ינהגם", סמך בכך את ידיו על מוהר"ת, שהוא יניח את תורתו ודעתו לדורות – ביטל עצמו בפני מוהר"ת ושלח אליו את שני בניו רבי נחמן ורבי חיים, שיקבלו מדעת קדשו. הרב מטשערין כותב בפירושו ל"ק"מ "פרפראות לחכמה", שכשלמד פעם מוהר"ת את התורה "אזמרה" בליקוטי מוהר"ן רפב, ישב שם אביו רבי צבי אריה, ומרוב תשוקתו לדבריו הנעימים, חזר אחריו בלחש מילה במילה. אמר לו מוהר"ת: "אתה סבור שזה דבר פשוט וקל? אל תשכה את מאמרו רבינו שכאשר מוצאים באדם נקודת זאת, מעלים אותו באמת לכף זכות, כך שאם היה ביכולתו לקיים זאת, היינו יכולים להשיב כל העולם בתשובה!"

נולד בשנת תקנ"ט לאביו הגדול רבי אהרן רבה של העיר ברסלב, תלמיד רבינו. בילדותו, זכה לחזות בפני קדשו של רבינו.

ארבעה בנים היו לרבי אהרן, ובכולם השתדך עם חבריו תלמידי רבינו. רבי צבי אריה, הבכור, נשא בשנת תקע"א את בתו של רבי חיים שרה'ם מתלמידי רבינו. כשהגיעה השנה העשירית מנישואיהם ועדיין לא נפקדו, הלכה זוגתו אל מוהר"ת ובכתה לפניו שבעלה עלול לגרשה כדן התורה. הרגיעה מוהר"ת: "הוא לא גרשך" ועודד אותה להאמין ולבטוח בישועת ה'. ואכן, לא שלמה השנה העשירית ולתקופת הימים נפקדה לטובה וילדה בן שנקרא שמו בישראל "נחמן". על שם רבינו, הלא הוא הרב מטשערין. אחריו נולד אחיו רבי חיים.

רבי צבי אריה היה גדול בתורה ודור ארבעה עשר לרבינו וצדיקים. בנוסף, היה עובד ה' באש שלהבת והיה כרוך תקופה מסוימת אחר השרף רבי שמואל אייזיק תלמיד רבינו. הוא קיים מספר פעמים את סדר התשובה שבספר "הקנה", ורך תעניות סיגופים וגילגולי שלג, וזאת מלבד דבקותו בתורת "הנעור בלילה" (ליקוטי מוהר"ן נב), כשהוא יוצא גם בלילות קפואים אל היערות להתבודד בינו ובין קונו.

מספרים, שבדיקת חמין בערבי פסחים ארכה לו במשך הלילה כולו, כשהוא מחפש חיפוש אחר חיפוש בחורים ובסדקים, כשכולו אחוז התלהבות קודש ובניו מסייעים לו. פעם אחת, תוך כדי בדיקת החמין, מצא תכריך כתבים של בנו הצעיר רבי נחמן, מלא וגדוש בחידושי תורה, מוסתר בארוננו. לאחר שעיון בהם, אמר לבנו: "אם מחדש אתה בתורה, למד תחילה את תורה נד בליקוטי מוהר"ן, ומכאן ואילך תחדש" (שם מכאן

נקודה

**כששואלים:
'איה מקום כבודו?'
מתבטלת השאלה: 'איה אלוקיך?'**

(עפ"י ליקוטי הלכות ר"ה, 1)

הלב נפתח במעבה היער

והשמחה בריקודים, טמונה הדרך המיוחדת עבורו לצלוח את המשבר, ודווקא מתוך הצרה – להגיע לפדות ורווחה.

באמצע הנסיעה חזרה לבית שמש, הוא פונה להרב א. ומבקש ממנו אם הוא יכול לתת לו איזה ספר של ברסלב, כדי שיוכל להמשיך ולהתחזק במצב העגום אליו הוא נקלע. כמוכן שהרב א. הסכים בחפץ לב, כשהוא מתכנן לעבור דרך ביתו, שם יש לו סט של ספרי רבינו, בתוכו כרך הספרים "משיבת נפש – השתפכות הנפש". בלבו החליט 'לשבור' את הסט ולהוציא ממנו את הכרך, ובלבד שלייהודי ייקר הזה יהיו שני הספרים האלו; ה'משיבת נפש' שמרכז את עיקרי תורת ההתחזקות, וה'השתפכות נפש' שמבאר את עצת ההתבודדות על כל פרטיה.

היתה זו שעת לילה מאוחרת, תוך כדי נסיעה מבחין הרב א. ברכב מוכר הנוסע לצידו, היה זה רכב המשמש עבור "קרן רבי ישראל דב אודסר" המפיצה את ספרי רבינו לאלפים ולרבבות. הוא מאותת לנהג לעצור לרגע ושואל אותו אם יש לו ברכב ספר השתפכות ומשיבת נפש עבור היהודי הזה, כשהוא מספר לו בקצרה על מה מדובר.

נהג, עוזרו האישי של מנהל הקרן, הוכה בהלם למשמע הבקשה: "איזו השגחה פרטית נפלאה! בדרך כלל אינני מחזיק ספרים ברכב זה. רק שלשום פנה אלי מנהל הקרן וציוה עלי שאדאג כי ברכב יהיו תמיד כל ספרי רבינו, מכל סט שני עותקים" - - -

תוך כדי דיבור הוא שולף את הספר המבוקש ומעבירו ללא תמורה ליהודי הצמא לדבר ה', שיוכל מעתה להרוות את נפשו בדיבורים הקדושים על התחזקות והתבודדות.

כך נסגר המעגל. הדרישה של המנהל הביאה את אור הצדיק ליהודי הצמא לדבר ה'. אין זה אלא כח הצדיק הדואג שלא ידח ממנו נידה, ועצותיו הקדושות מקרבות רבבות יהודים יקרים לאביהם שבשמים.

לשדה מאות מתבודדים היוצאים לשאוג את הזעקה הברסלבאית: "הצילני מקליפת המן עמלק". עם סיום ההתבודדות משלבים ידים ויוצאים בריקודים שמחים, בליווי תזמורת המובאת במבצע לוגיסטי אל תוך עומק היער...

לילה אחד, כשהטנדר עבר ברחוב הראשי, המתין שם יהודי יקר המשתייך לחצר חסידית מסויימת. הרב א. הזמין אותו בשמחה להצטרף לנסיעה להתבודדות, כשהוא מסביר לו את גודל הענין.

היהודי מעודו לא הסכין להסתובב ביער שוטם, מה גם באישון לילה. אולם, למרבה ההפתעה כששמע כי יש לו כאן אפשרות לשפוך את כל הלב בפני בורא כל העולמים, הסכים להצטרף, כשהוא מגלה תוך כדי לחישה כי נמצא הוא כעת על סף משבר בתחום אישי, ומאד מאד נחוץ לו לשפוך את הלב לפני מישהו שיסכים לשמוע אותו...

מגיעים לשדה, הנוסעים מתפזרים כל אחד לפינתו, מכל עבר נשמעות זעקות עמומות ומחיאיות כפים מתוך התעוררות. השעה עוברת ביעף, היהודי חוזר לטנדר בעינים נפוחות מדמע, ניכר עליו כי אכן מצא את הכתובת הנכונה לפריקת המשא הכבד המונח על לבו.

הריקוד החסידי בסיומה של ההתבודדות כבשה את ישותו, הוא הרגיש כי בפעולות אלו, ההתבודדות לפני ה'

הרב א. הוא דמות מוכרת וידועה בקרב תושבי השכונות החרדיות של העיר בית שמש, לא רק בשל עיסוקיו השונים והרב-גוונים, אלא משום שהוא רכש לעצמו מצוה יקרה ונדירה: להביא כמה שיותר אנשים להתבודדות בשדה מחוץ ליישוב! מספר פעמים במשך היממה, רכב ההסעות שברשותו עושה את הדרך מבית שמש לעבר יערות העד המשתרעים לאורך כביש 38, כשהוא מלא במבקשי ה' החפצים לקיים עצת רבינו הקדוש ולשפוך את הלב לפני ה' יתברך מחוץ ליישוב.

מי שלא טעם את התענוג הנפלא הזה, לא יוכל להבין באמת מה זו התבודדות אמיתית. לשבת במעבה היער, בצילו של עץ עבות עתיק יומין, נוף בראשיתי שלא נגעה בו יד אדם נשקף מכל עבר, הבריאה כאילו עוצרת מלכת, שעה נשגבה עוברת, בה השם יתברך מתפנה מכל עיסוקיו – כלשון רבינו – ומטה אונו לשמוע כל מילה היוצאת מפיו של המתבודד.

כשהטנדר הלכן עובר ברחוב נהר הירדן, יודעים התושבים, בעיקר אלו שיוכו להמנות על חסידי ברסלב, כי הזדמנות פז נקרתה לפניהם, לצאת אל מחוץ ליישוב ולהתבודד.

הרב א. אינו שוקט על שמריו, מיום ליום העסק מתפתח יותר ויותר. כך למשל בליל פורים, הוא מצליח להביא

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מדוע מכנה מוהרנ"ת במכתביו את ההדפסה 'עסק', את הספרים 'סחורה' ואת רבי נחמן מטולטשין 'סוחר'?

תשובת הר"ר שלמה יהודה ווייצהנדרלר:

כידוע פעל רבינו"ל, בעיקר במהלך שנת תקס"ג, להמתיק את גזירות 'הפונקטין' שרצו אז לגזור על עם ישראל. 'פונקטין' הם נקודות באידיש, שמשמעותם היתה חוקה שהקיסר הרוסי רצה להעביר ולאשר, והיא היתה תוכנית הכוללת בתוכה גזירות ותתי גזירות שכללו 'נקודות', כמו ללמד את ילדי ישראל חכמות חיצוניות ושפות זרות, לגייס בחורי ישראל לצבא ועוד, על מנת שבסופו של דבר יישכחו מעם ישראל התורה והמצוות.

רבינו רמז שהגזירה בשמים היא כבר לאחר גור דין, אך פעל בתפילותיו לדחותה בעשרים וחמש שנה, עד שנת תקפ"ז, שאז התחיל ביצוע הגזירה בשלבים.

עד לביצוע הגזירה, פעלו המשכילים הכופרים בחצר המלוכה, להעביר ולתכנן את 'הפונקטין'. בשנת תקפ"ג הגיש אחד מראשי המשכילים, יצחק בער לוינון, לבית המלוכה, סקירה מפורטת על הכיתות השונות בעם ישראל. הצעתו היתה לבער מהעם את 'הבערות הדתית' עפ"ל.

בשנת תקצ"ג, הציע לסגור את בתי הדפוס העבריים במקומות שבהם אין צנזורה. בשנת תקצ"ז יצאה הגזירה להעביר בכור המבחן את 'הספרים המזיקים'... בשנת תקצ"ח הגיע המשכיל הטמא ד"ר לילינטאל לחצר המלוכה עם שלוש דרישות: א. סגירת בתי הדפוס; ב. הפצת ספרי השכלה; ג. הקמת בתי 'חינוך' לנערי ישראל.

מאז שנת תקצ"ז הפסיק מוהרנ"ת לכתוב במכתביו, במפורש, על ענין ההדפסה, והתחיל לכנות את ההדפסה בשם 'עסק', את הספרים בשם 'סחורה' ואת המטפל הראשי בזה, תלמידו רבי נחמן מטולטשין, בשם 'נחמן סוחר'.

"תפרוס בשלום ידיד הותיק מוה"ר נחמן סוחר שיחי', תראה שיביא עמו איזה סחורה א' או ב'" ("על"א, תבא תר"ג). בשל מלחמתם הנועות של המשכילים ביישום ג' המשימות שלעיל, נבין כעת היטב את אהרתו הקדושה של מוהרנ"ת ברגעיו האחרונים:

"כשעזרא הסופר נסתלק, וספרי הטומאה מתגברים ומתרבים לאלפים ורבבות – תקוותי כי דף אחד מספרי רבינו יהיה תיקון על כל זה. על כן אני מצווה אתכם שתדפיסו את כל הספרים, באופן של יפוצו מעיינותיך חוצה". שהתו חוקים בכסף ברצון ובטרהח"ה."

לחידודא

חידה מס' 138

איזה דבר הוא הגימטריה של משה רבינו?

הפתרון לחידה מספר 137

מתי ראה מוהרנ"ת לראשונה את רשימת עשרת מזמורי התיקון הכללי?
- בשבת פרשת שקלים, שנת תק"ע.
(שיחות הר"ן, קמא)

זכה בהגרלה לחידה מס' 136

מרכזי רוזנפלד, עידו הנביא, ירושלים
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-2-1-9 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

הרצון - יסוד הכל

הרב אליהו גודלבסקי

המדרש מספר שמושה רבנו התקשה במעשה המנורה, וה' הראה לו איך לעשותה. עוד פעם התקשה, וה' הראה לו. כן כמה פעמים, עד שהקב"ה אמר לו: "לך אצל בצלאל והוא יעשה את המנורה". וכן היה. תמה משה רבנו: אני, כמה פעמים שמעתי מוה' והתקשיתי - ואתה בצלאל, שלא ראית, עשית מדעתך?! אלא בוודאי "בצל א-ל-היית".

אך עדיין לא מובן מה ההבדל בין משה רבנו לבצלאל? הרי הדברים קל וחומר, אם בצלאל שהיה רק "בצל" ידע איך לעשות את המנורה - משה רבנו שראה ממש איך לעשות את המנורה, התקשה בזה?! אם הרבי לא יודע, איך התלמיד יודע?

מסביר רבי נתן (ליקוטי הלכות, ברכת השחר ה', מו) שהענין הפנימי של מעשה המנורה, זה להחדיר את הרצון לדברים שבקדושה, אפילו באדם גרוע שבגרושים. ועל זאת בודאי התקשה משה, איך עושים כלי קדוש נפלא כזה שיוכל לחזק כל יהודי באשר הוא, אפילו אם הוא ירוד מאד? הלא קשה מאד להשיג כלי נפלא כל כך שיאיר את הרצון בכל יהודי, אפילו השפל מאד.

שכן ההנחה הרווחת היא, שרצון הולך תמיד עם מעשה; כשכן אדם רוצה משהו - הוא עושה זאת, ואם הוא לא עושה, סימן שהוא לא רוצה מספיק. הנחה זאת גורמת לכך שהאדם יתיאש מהרצון.

כך שכדי להאיר את אור המנורה הטהורה, את הרצון הקדוש, לבני אדם יושבי חושך, שלא די שלא מצליחים בעבודת ה' אלא גם נופלים עוד יותר - זה דבר קשה מאד. בפרט כאשר משה רבינו ראה מה קרה לעם ישראל, שאחרי קריעת ים סוף וקבלת התורה, הלכו ועשו עגל - הוא הבין כמה קשה לעזור לבעל בחירה. על כן לא יכול היה משה רבנו להמשיך ולהכניס בדעתו את מעשה המנורה.

אומר רבי נתן: משה רבנו היה עניו עד מאד, ולא האמין שיש בכוחו להאיר את "הארת הרצון" בכל אדם באשר הוא. אך בצלאל שהיה תלמיד אמיתי, הבין שדוקא על ידי ענוותנותו הגדולה יוכל משה להכניס רצון קדושה בכל יהודי, כי דוקא כזה צדיק שלא מחזיק מעצמו כלום, יכול לרדת אל כל יהודי באשר הוא שם ולהכניס בו את הרצון קדושה. ולכן בצלאל הבין מיד איך עושים את המנורה, כי הוא בטח בכוחו של זקן, שבכותו יוכה לעשות את המנורה - הצדיק בודאי יכניס בכל אחד מישראל הארת הרצון.

היסוד שצריך ללמוד מזה הוא, שמי שמקורב לצדיק, אפילו קטן במעלה מאד, יש לו כח לתקן את הכל.

(משנה סוף שיחתי של הרב אליהו גודלבסקי. ניתן להאזין לשיעור המלא, במסכת השמע של 'אוצרות ספר' 02-9950000 עברית, ענין דיומא, פורים וא"כ, 1,2,2).

צדקה מתקנת את הלב

כל שאיפתו ותקוותו של האיש הישראלי היא, להכיר את ה' ולהתענג על אהבתו, כפי שביקש דוד המלך: "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש... לחזות בנועם ה'" (תהלים כו) - "שזהו התענגות האמתי והעידון הגדול מכל העדונים שיכולים להמציא", כלשונו של בעל ה"מסילות ישרים" (פרק ח).

ברם, כדי שהלב יוכל להכיל את האהבה הקדושה הזאת, אשר "רשפיה רשפי אש שלהבתיה" (שיר השירים), עליו לנקות אותו מכל המידות הרעות שמעקמות את הלב, כך שבמקום להתלהב ולבעור באהבת ה', הוא חומד ומשתוקק להבלי עולם הזה, בעוד שהיחס אל המצוות ואל הדברים שבקדושה הוא נשאר קר ואדיש.

איך מיישרים את הלב? היכן מוצאים כלי עבודה שבכוחם לפשט את הלב מן העקמומיות?

כשאנו מפרשים ונותנים מהממון שלנו לצדקה או לשאר דברים שבקדושה, אנחנו מתקנים ומיישרים את העקמומיות הזו של הלב, כי בכך אנחנו גוברים על האדישות שבלבנו, ומתייחסים לצרותו של העני או למצוה ולדבר שבקדושה, ואדרבה, לוקחים את הממון שהלב חומד ומשתוקק אליו כל כך ומוסרים אותו בשביל השי"ת.

וזהו אפוא סגולתה של הצדקה - ליישר ולתקן את הלב, להכניס בו רחמנות קדושה ואהבת אמת לה' יתברך.

כך נבין את צירופם של סופי התיבות של הפסוק בתהלים כו: "לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו" - שהם אותיות המילה "תרומה". שכן על ידי התרומה לצדקה שמיישרת את הלב, זוכים להדבק בה' ולהתענג על אהבתו יתברך.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"ב, עא)

כ"א אדר בליז'נסק
ההרשמה בעיצומה!
זדק צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

החלה ההרשמה לתאריך א' ניסן
החל מ- \$470 כרטיס בלבד
נתיבים טורס
סיפור לחי' קברי צדיקים | אירועים מיוחדים
02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח ופריחה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים									
<p>צפת הר"ר לי יצחק בנשעה ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>בית שמש הר"ר דוד נתן שמעון ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נחמה ברי יצחק חשין ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>אשדוד הר"ר יעקב צוקר ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים מנחם נ"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>ירושלים משפחת רוזנפלד ה"ו תרמו והפיצו 500 גליונות לעיני הררה ר' שמואל ב"ר ישעיה הלוי הורביץ זצ"ל נבליע י"ב אדר תשל"ב תנצב"ה. זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>ירושלים הרב מאיר קרלברג ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסי הבן יוסף משה שיח' ומחמתו הר"ר יעאל אליה ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסי הבת שתח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>אלעד הר"ר אהרן זיידה ה"ו תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו נתן נ"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר יוסף סוקצ'נינסקי ה"ו תרם והפיץ 1000 גליונות לעיני אמו מרת זעלדא צביה בת ר' יעקב ע"ה נבליע י"ב אדר תנצב"ה. זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר שאול מרגליות ה"ו הר"ר מאיר יחיאל מרגליות ה"ו הר"ר יחזקאל שרגא מרגליות ה"ו הר"ר אפרים נתן מרגליות ה"ו תרמו והפיצו 2000 גליונות לעיני אביהם הר"ר ישראל שלמה פייבל ב"ר יחזקאל שרגא מרגליות זצ"ל נבליע י"ב אדר א' תשס"ה תנצב"ה. זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רב נתן דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר ישראל בארי ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' ולעיני לבנת בת מרים ולהצלחת דניאל בן ליאת שבה נחשב להשי"ת ולרביה"ק</p>

ליזענסק תשע"ג עם המקצוענים בסטנדרט שירות אירופאי
מסלולים לליזענסק החל מ- \$600 • מסלול מהיר 24 שעות • מסלול ארוך מסע שורשים פולין-אוקראינה
רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80-80